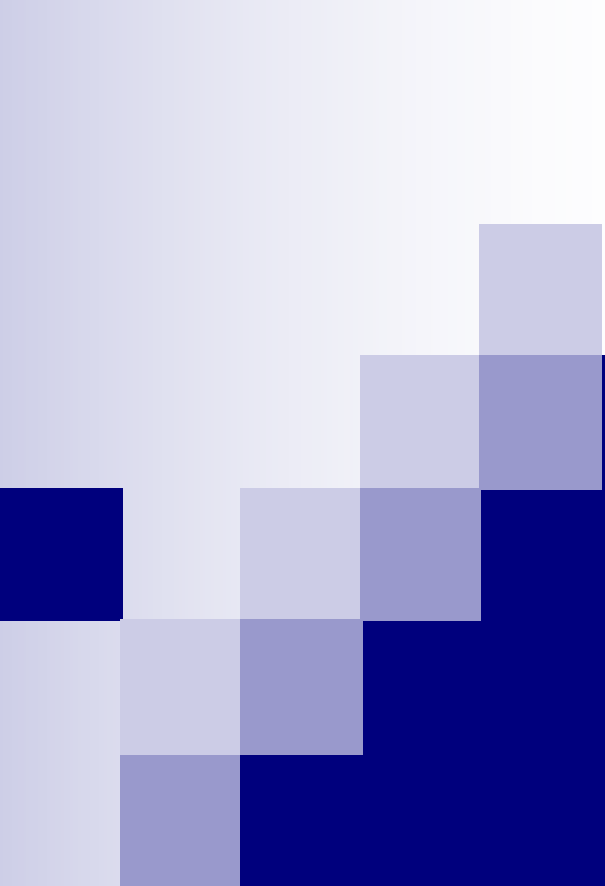

ФІЛОЛОГІЯ ЯК ГУМАНІТАРНА НАУКА

ТЕОРІЯ МОВИ ТА ІСТОРІЯ ЛІНГВІСТИЧНИХ УЧЕНЬ

TETYANA KOZLOVA

Zaporizhzhya National University
Ukraine

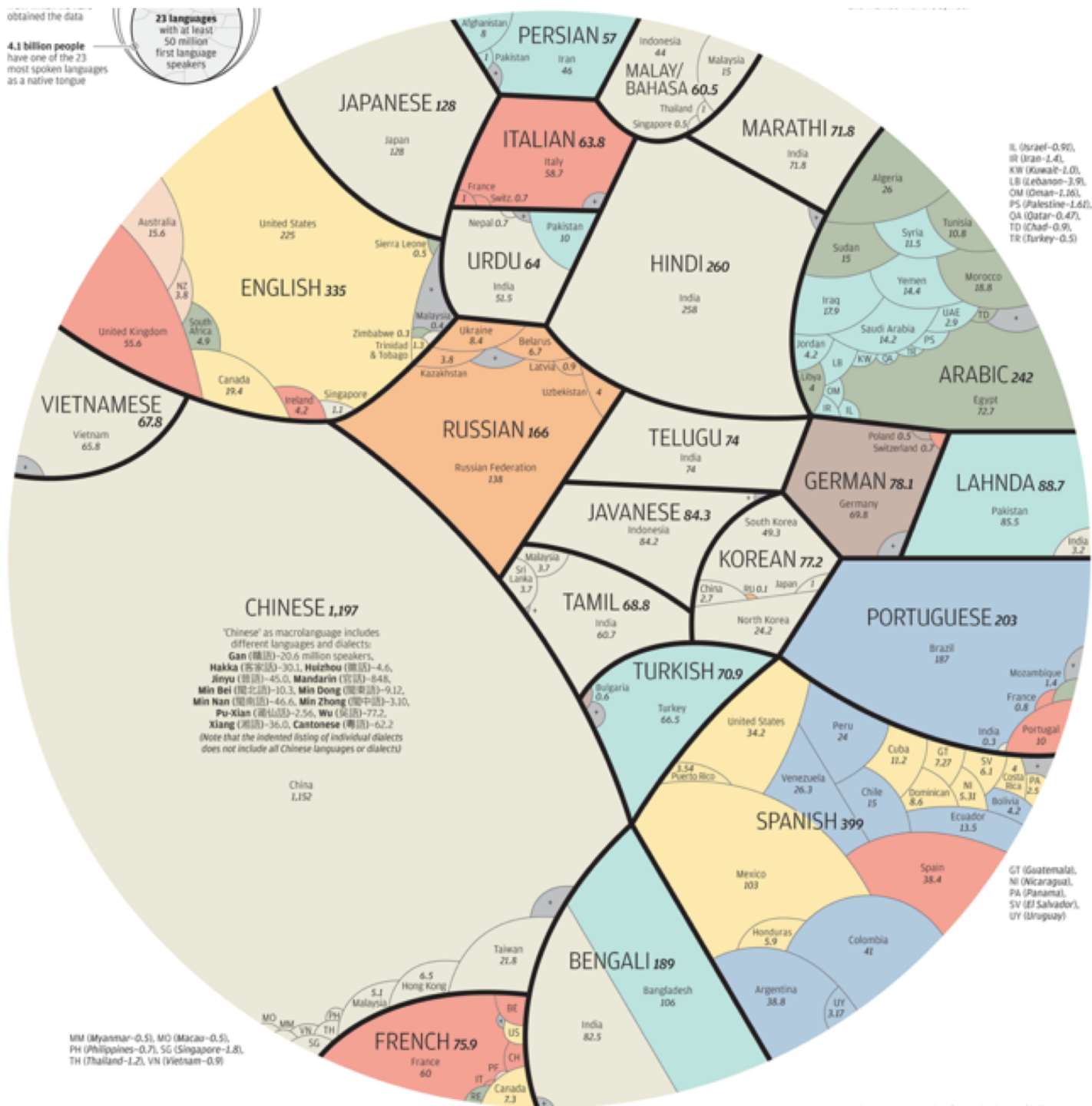
ЩО ВИВЧАЄ ЛІНГВІСТИКА?

ЗАРАЗ чи ТЕПЕР?

- *Марто! Марто! —
покликав старий. —
Зараз! —
одкликнулась Гапка.*
- *Ми в човні з тобою
знову на Дніпрі. І
тече ласкава
мрійна хвиль габа,
ой, колись кривава,
зараз — голуба...*
- ... покликав дочку та
й каже: — Доню моя
мила..! послухайся
мене хоч тепер ...

4.1 billion people — have one of the 23 most spoken languages as a native tongue

23 languages
with at least
50 million
first language
speakers

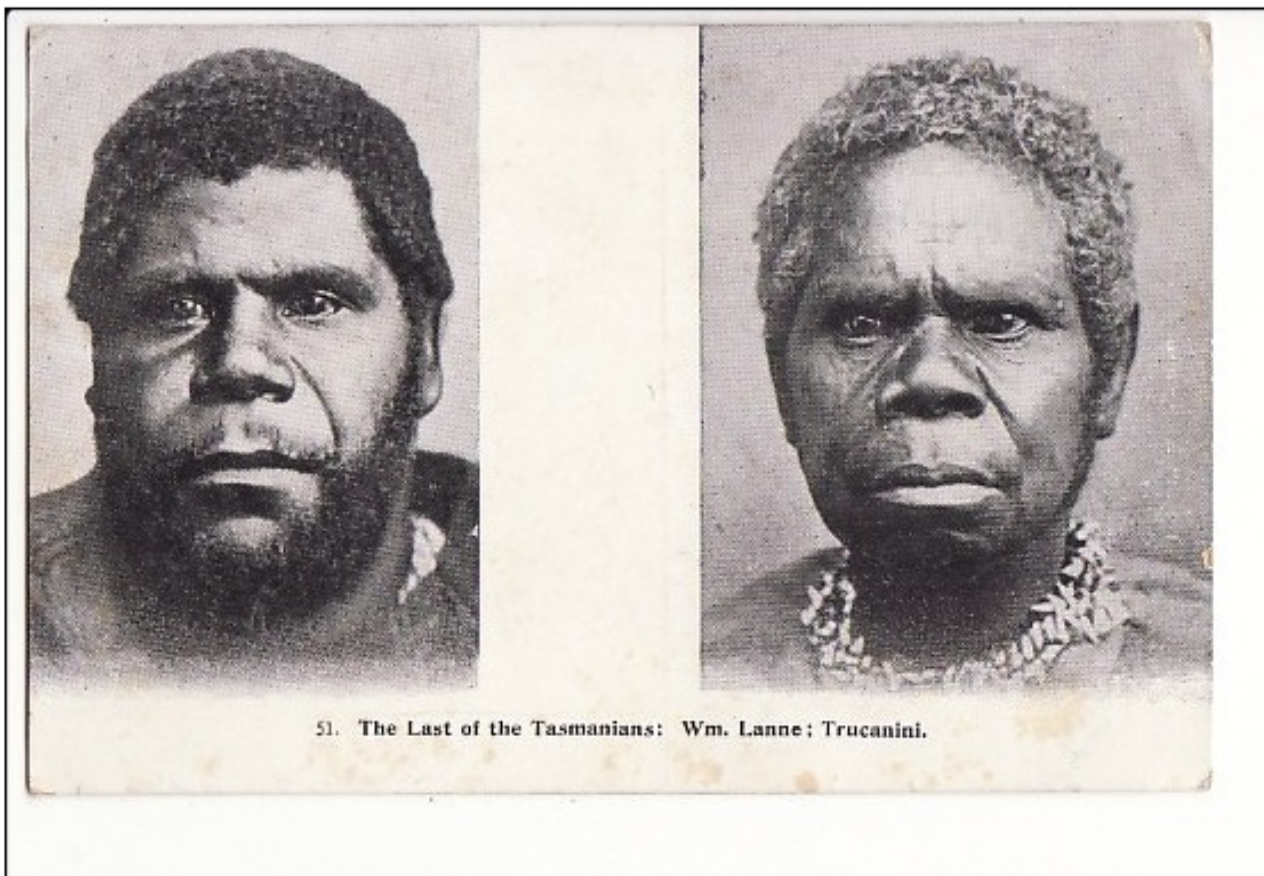

ЩО ВИВЧАЄ ЛІНГВІСТИКА?

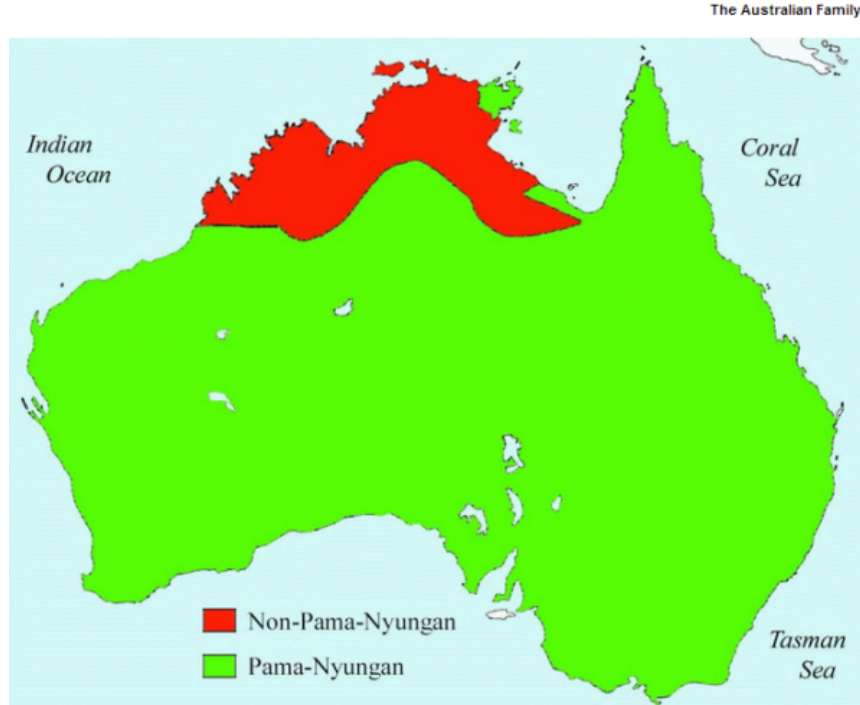
- Скільки існує мов?
- Скільки було мов?
- Чому мов так багато?
- Чому мови різні?
- 3000 – 6000
- мертві мови
- кількість мовців
- діалекти
- поліцентричні мови

КУЛЬТУРИ ТА МОВИ ТАСМАНІЇ (1860 р.)

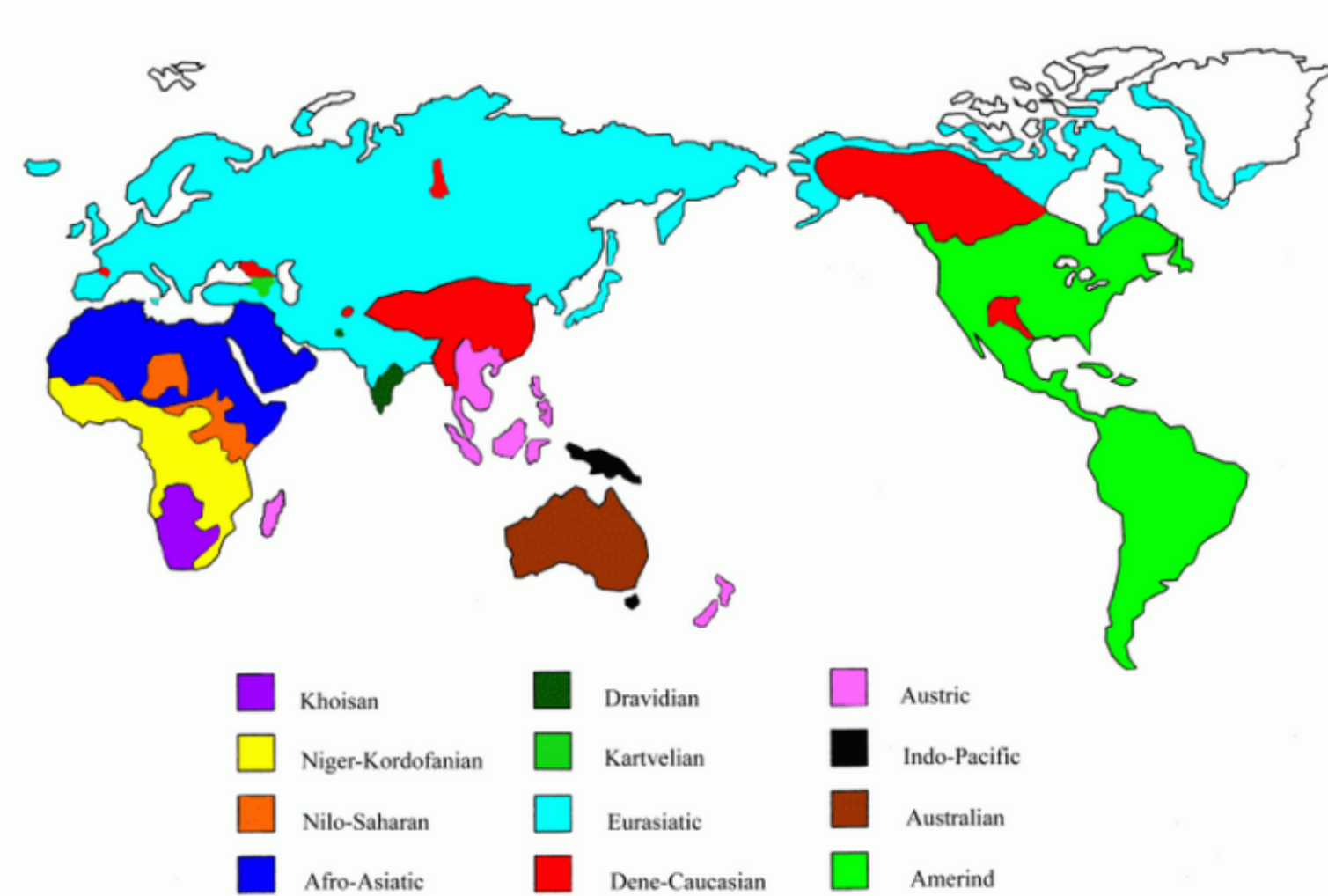
51. The Last of the Tasmanians: Wm. Lanne; Trucanini.

МОВИ АВСТРАЛІЇ

- до колонізації
- 250
- сьогодні
- 18 (функціонують активно)
- 100 (під загрозою)

ГЕНЕТИЧНА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ

СПОРІДНЕНІ МОВИ

- Commuter
- Toe, finger

- muis, Maus, mouse, souris

■ -

- Палець

- миша

ЧОМУ МОБИ РІЗНІ?

****Kelhä weṭei Ṣakun kähla
ḵalai palhḷ-ḵḷ na wetä
śa da Ṗa-ḵḷ Ṗeja Ṗälä
ja-ḵo pele ṭuba wete*

LANGUAGE, MIND, HISTORY AND CULTURE

What makes genetically related languages different?

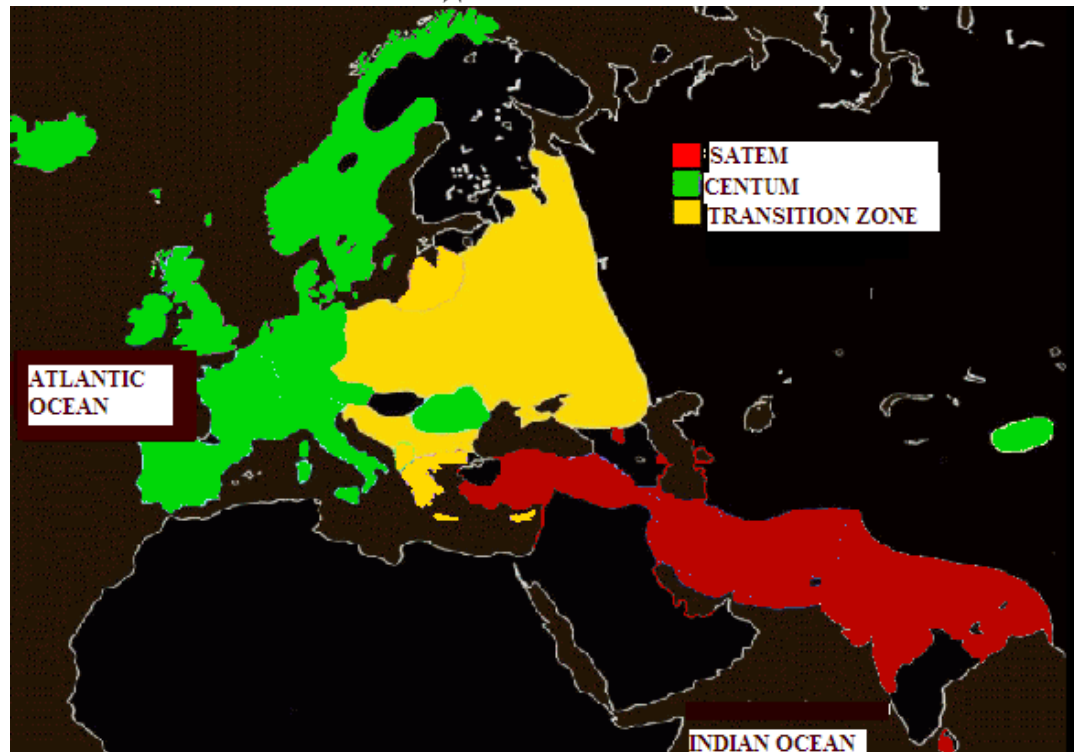
Ir. *CUINNEOG*

OIcl. *HVÖNN*

“Angelica silvestris”

PIE **k^huendh-ro-*

Lith. *ŠVĖNDRAS*
“Typha latifolia”

L. *COMBRĒTUM*, *Ī*
“Juncus maximus”

мовні контакти та мовні союзи

Greek	γυναίκα	η γυναίκα “the woman”
Albanian	grua “a woman”	gruaja “the woman”
Macedonian	жена “a woman”	жената “the woman”
Torlakian	жена “a woman”	жената “the woman”
Bulgarian	жена “a woman”	жената “the woman”
Romanian	femeie “a woman”	femeia “the woman”
Aromanian	muljari “a woman”	muljarea “the woman”

ПОЛІЦЕНТРИЧНІ МОВИ: АНГЛІЙСЬКА

- I haven't seen him today.
- I didn't see him today.
- She is always coming here.
- She (is) coming here every day.
- Your shoes need cleaning.
- Your shoes want cleaned.

ТИПОЛОГІЯ МОВ: структура слова

- Інкорпоруючі мови (америндські мови)-
швидкопривітнийшов – *слово-речення*
- Ізолюючі/кореневі мови (китайська) –
Він хороший-дивитися – *Він красивий*
- Аглютинативні мови (угорська, турецька, киргизька)
кирг. **ата- лар-ымыэ-да** “у наших батьків”
‘батько’ PL POSS CASE
- Фузійні мови (українська vs угорська) -
ру**к**а – **kez** ру**ч**ний – **kez** –**i**

ЧОМУ МОВИ РІЗНІ? СТИЛЬ БУТТЯ ТА МЕНТАЛЬНІСТЬ

*The site of the first
permanent English settlement in the
Americas
(Jamestown, Virginia, USA)*

ЧОМУ МОВИ РІЗНІ? СТИЛЬ БУТТЯ ТА МЕНТАЛЬНІСТЬ

*The National Museum of
American History
(Washington, USA)*

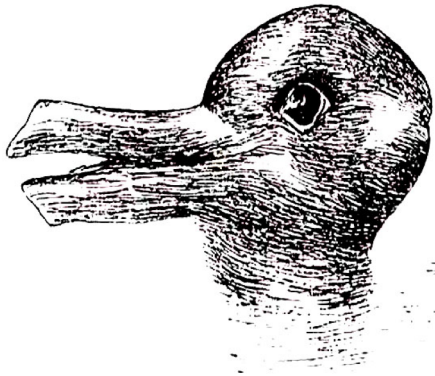
ЧОМУ МОВИ РІЗНІ? СТИЛЬ БУТТЯ ТА МЕНТАЛЬНІСТЬ

*In Polinesia Culture Centre
(Oahu, Hawaii, USA)*

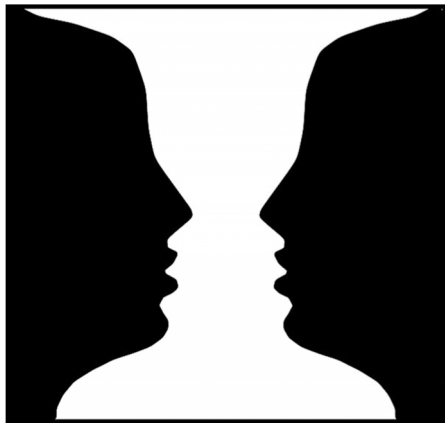

СТИЛЬ БУТТЯ ТА МЕНТАЛЬНІСТЬ

- снігур, зимовка, червенушка, bullfinch
- Shi **gou in di** shap.
Shi **di gou in di** shap.
- Shi **sel di fish**.

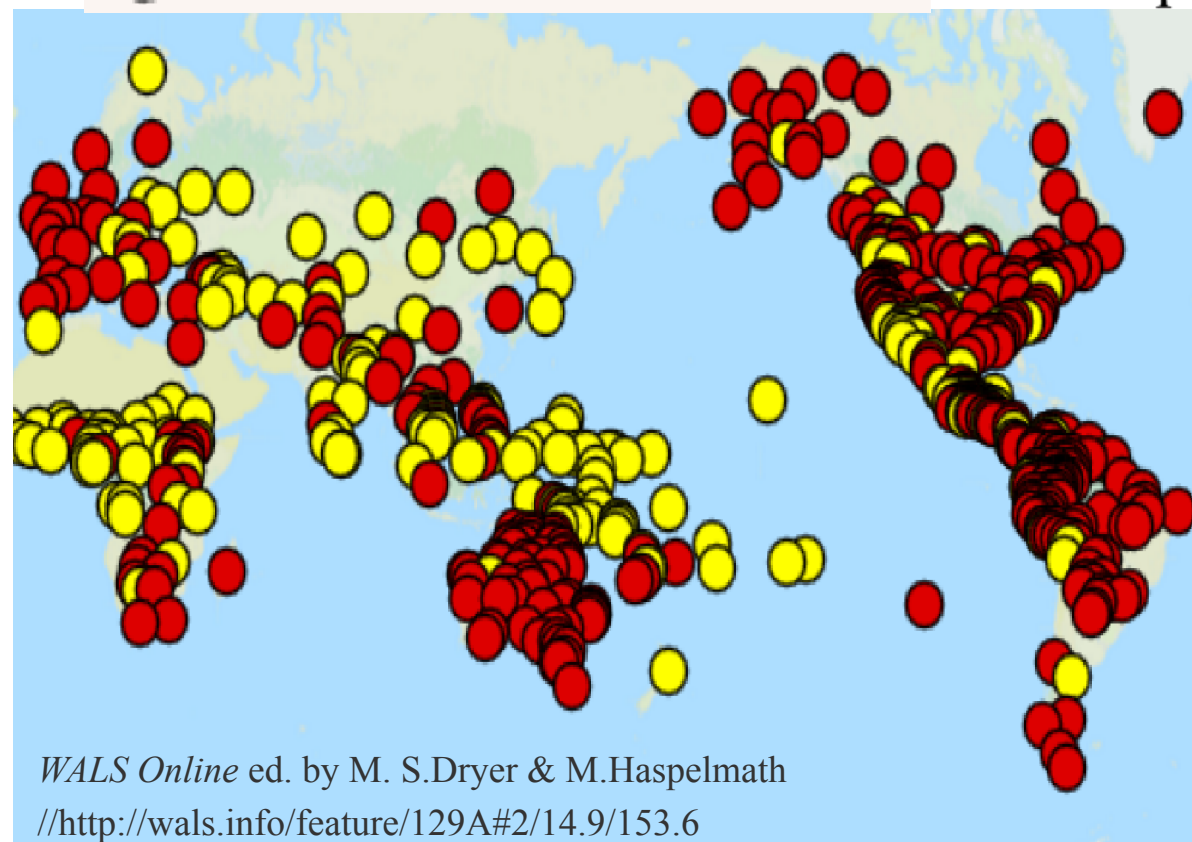
Di fish sel.

LANGUAGE, MIND, HISTORY AND CULTURE

- What are the universal components in languages?
- What brings culture-bound components in languages?

	Identical	228
	Different	389

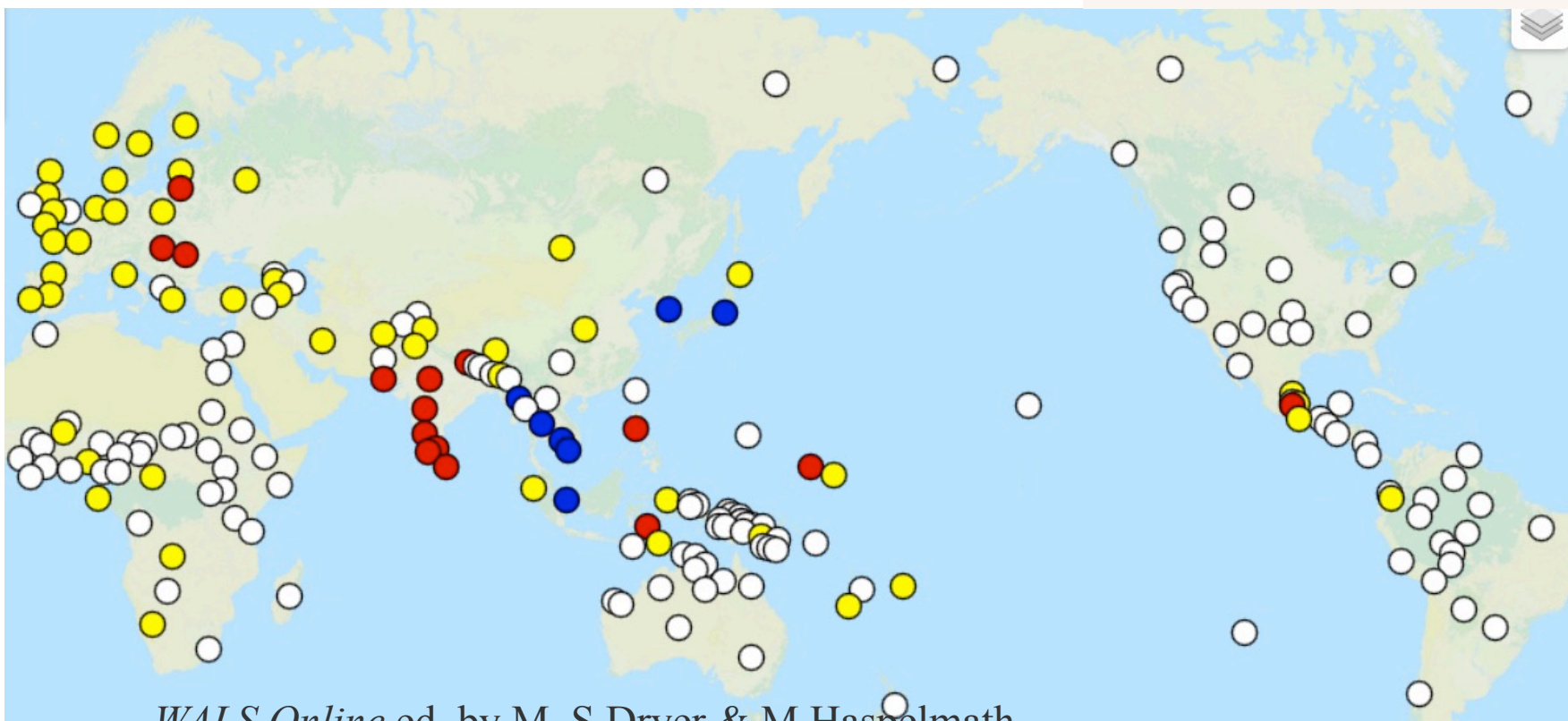

Ukrainian – pyka
English – hand, arm

МОВЛЕННЄВА ПОВЕДІНКА ТА ЕТИКЕТ

стриманість – I don't think you are right.
демократичність - See you later!
ввічливість – **ви** чи **Ви**?

○	No politeness distinction	136
●	Binary politeness distinction	49
●	Multiple politeness distinctions	15
●	Pronouns avoided for politeness	7

WALS Online ed. by M. S. Dryer & M. Haspelmath

<http://wals.info/feature/45A#2/29.0/140.5>

Welcome to WALS Online

The World Atlas of Language Structures (WALS) is a large database of structural (phonological, grammatical, lexical) properties of languages gathered from descriptive materials (such as reference grammars) by a team of **55 authors**.

The first version of WALS was published as a book with CD-ROM in 2005 by Oxford University Press. The first online version was published in April 2008. The second online version was published in April 2011.

The 2013 edition of WALS corrects a number of coding errors especially in Chapters 1 and 3. A full list of changes is available [here](#).

Starting with this edition of WALS, there will not be specific editions every two or three years, but we will be updating it whenever corrections or additions are made. Changes in value assignment will be made transparent by showing a history on the respective pages.

WALS Online is a publication of the Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology. It is a separate publication, edited by Dryer, Matthew S. & Haspelmath, Martin (Leipzig: Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology, 2013) The main programmer is Robert Forkel.

How to use WALS Online

Using WALS Online requires a browser with Javascript enabled.

You find the features or chapters of WALS through the items "Features" and "Chapters" in the navigation bar.

You can also browse and search for languages through the item "Languages" on the navigation bar.

You can search for references through the item "References", and once you have navigated to a particular feature, you see a second navigation bar with citation information and various export options.

A description of changes in previous editions is available through the item "Changes".

Google Custom Search

Latest Comments

Comment on Datapoint Apache (Chiricahua) / Coding of Evidentiality by Stephanie siow

Wed Aug 29 2018

Can anyone tell me what Nizhonigo biighah , in Apache Language Means?

Comment on Datapoint Portuguese / Weight-Sensitive Stress by Felipe

Tue Aug 21 2018

Many words in Portuguese have stress on the third last syllable. Some ...

Comment on Datapoint Kolana / Obligatory Possessive Inflection by ACJ Schapper

Mon Aug 20 2018

Kolana (also known as Wersing) does have obligatory possessive ...

Comment on Datapoint Kongo / Obligatory Double Negation in SVO languages by Desirée

Tue Aug 21 2018

with kangaroos in one's upper paddock

Мета

- Систематизація знань з теорії мови та історії лінгвістичної думки через огляд сучасних поглядів на природу, структуру, розвиток та роль мови у суспільстві, методів дослідження мови, а також досягнень філософів і мовознавців минулого та сучасності

Проблематика фундаментальних та прикладних досліджень в мовознавстві

- *Природа мови. Визначення мови*
- *Мова як особлива знакова система*
- *Зміни та розвиток мови*
- *Мова і мислення*
- *Мова і суспільство. Мова і культура*
- *Мова і мовлення*
- *Прикладне мовознавство*
- *Методи лінгвістичних досліджень*

**Вільгельм Крістіан Карл
Фердинанд Фрайхер
фон Гумбольдт**

Франц Ури Боас

Герман Пауль

**Олександр Опанасович
Потебня**

**Михайло Якович
Калинович**

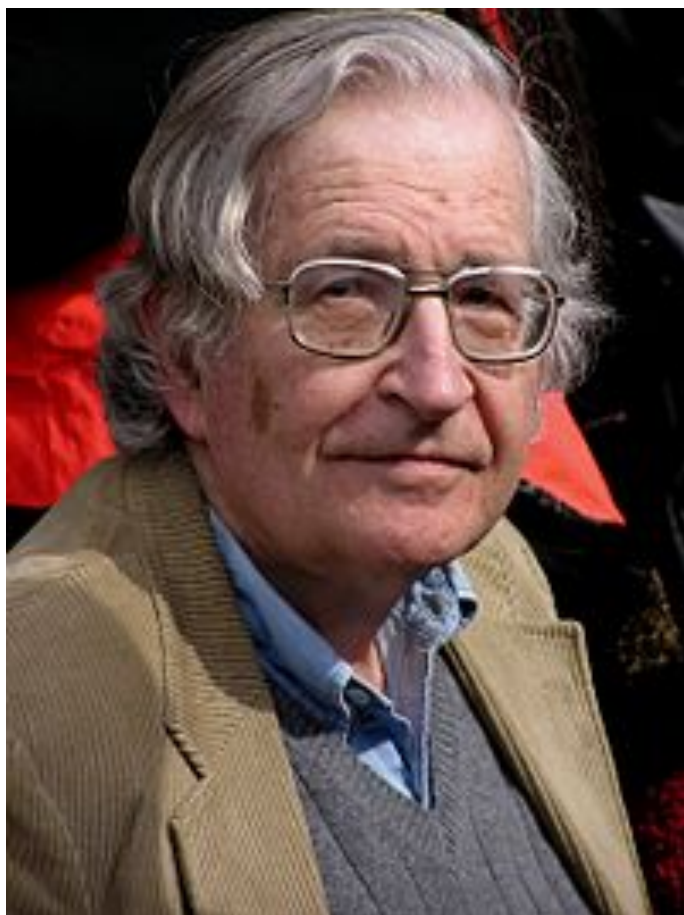
Фердинан де Сосюр

Едвард Сепір

Джордж Лакофф

Аврам Но́ам Хомський